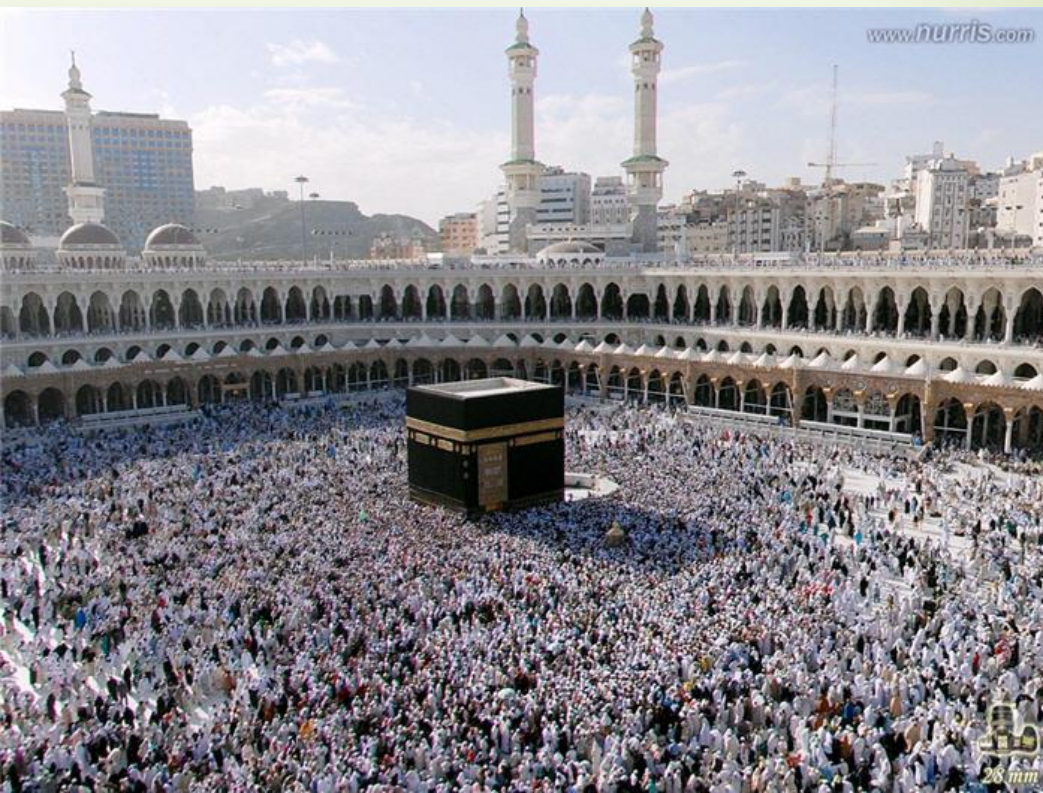

اللَّهُمَّ ارْحَمْنا

اقدامات انجام شده و پیشنهادات در مورد کورونا ویروس جدید (MERS) در حج ۱۳۹۴

وزارت بهداشت درمان و آموزش
پزشکی
معاونت بهداشت

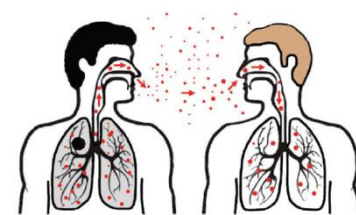

کوروناویروس MERS چیست؟

- کوروناویروس MERS جدیدترین ویروس شناخته شده از خانواده کوروناویروس ها می باشد و به مراتب از کوروناویروس سارس بیماریزاتر و کشنده تر است.
- که مخزن اصلی آن خفاش و شتر بوده و می تواند به انسان نیز منتقل گردد.

این ویروس باعث بیماری تنفسی کشنده ای در انسان می شود که می تواند از فردی به فرد دیگر منتقل شود.

در حال حاضر واکسن و درمان اختصاصی و موثر ندارد
و تنها گزینه موجود استراتژی های پیشگیری از ابتلا و گسترش آن است.

پیامدهای فردی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، بهداشتی MERS

ابعاد فردی:

گروه پرخطر: بیماران دارای نقص ایمنی، زنان باردار، سالمندان و افراد دارای بیماری زمینه ای مزمن قلبی، کبدی، کلیوی، تنفسی

1. بیماری تنفسی پیشرونده منجر به نارسایی تنفسی کشنده
2. نارسایی کلیه
3. نارسایی کبد
4. مرگ و میر بالا (۳۰-۴۰ درصد)

ابعاد کلان:

1. تهدید سلامت عمومی
2. طغیان های بزرگ بیمارستانی
3. خسارات سنگین اقتصادی غیر قابل پیش بینی
4. هزینه های سرسام آور تحمیلی به نظام بهداشتی - درمانی کشور
5. تهدید توریسم و صنعت داخلی

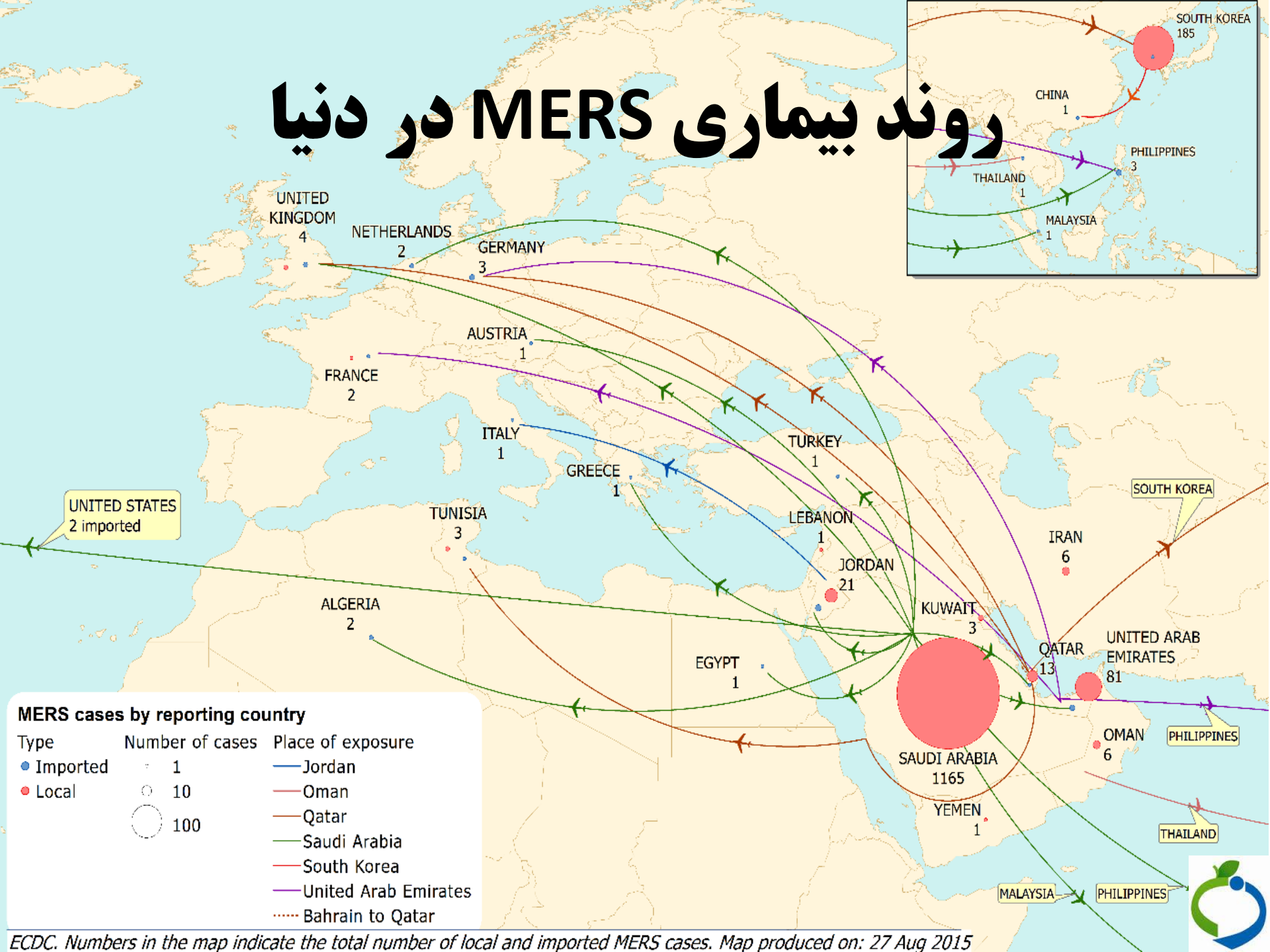

روند بیماری MERS در دنیا

- این بیماری ۳ سال پیش در شهر جدّه شناسایی شد و در سال اول پیدایش آن ۹ کشور آلوده گشته و ۷۰ نفر بیمار شدند.
- به تدریج توسط جابجایی شترهای آلوده از یک سو و از سوی دیگر مسافرتها بین المللی، گسترش تدریجی به ۲۶ کشور در ۵ قاره داشته است
- بیش از ۸۵٪ مبتلایان، ساکن کشور عربستان بوده است.
-

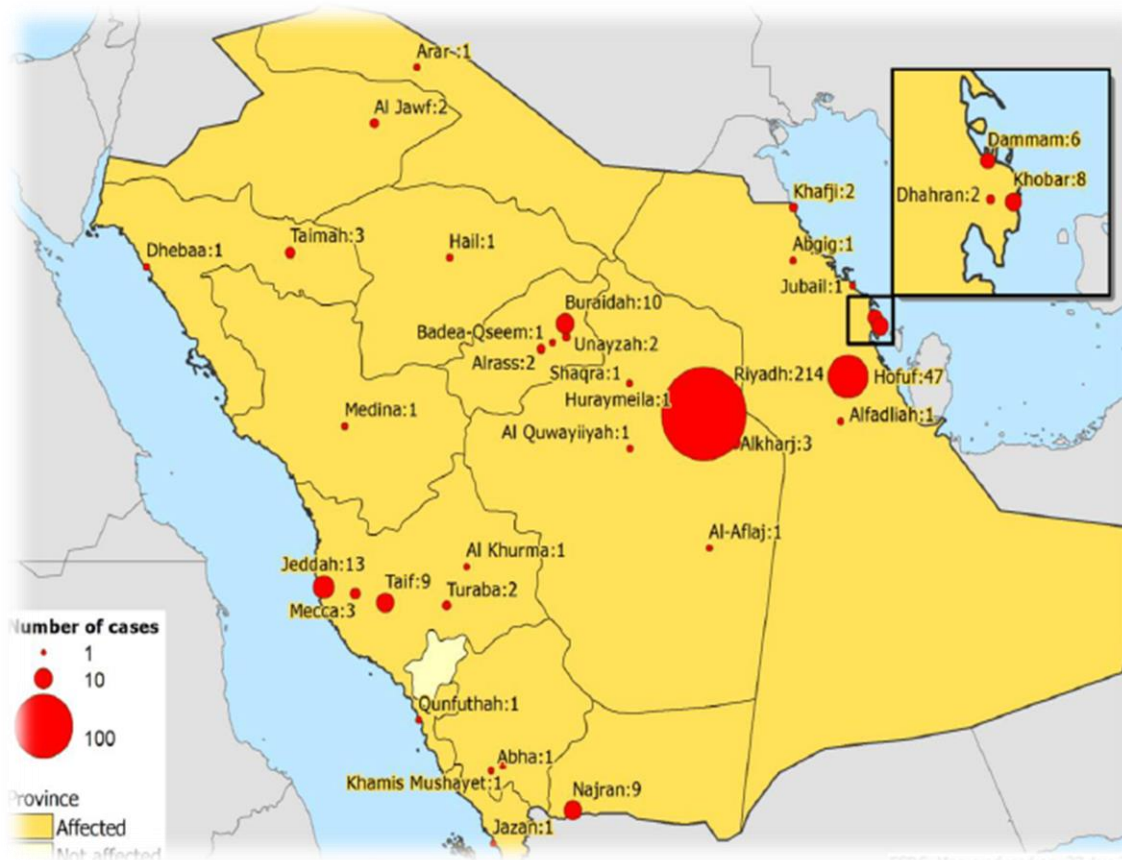

روند بیماری MERS در دنیا

وضعیت وخیم عربستان در ماه های گذشته

در سال ۲۰۱۵ میلادی تا کنون ۴۰۹ نفر در عربستان به بیماری MERS مبتلا شده اند و ۱۱۲ نفر از ایشان جان خود را از دست داده اند.

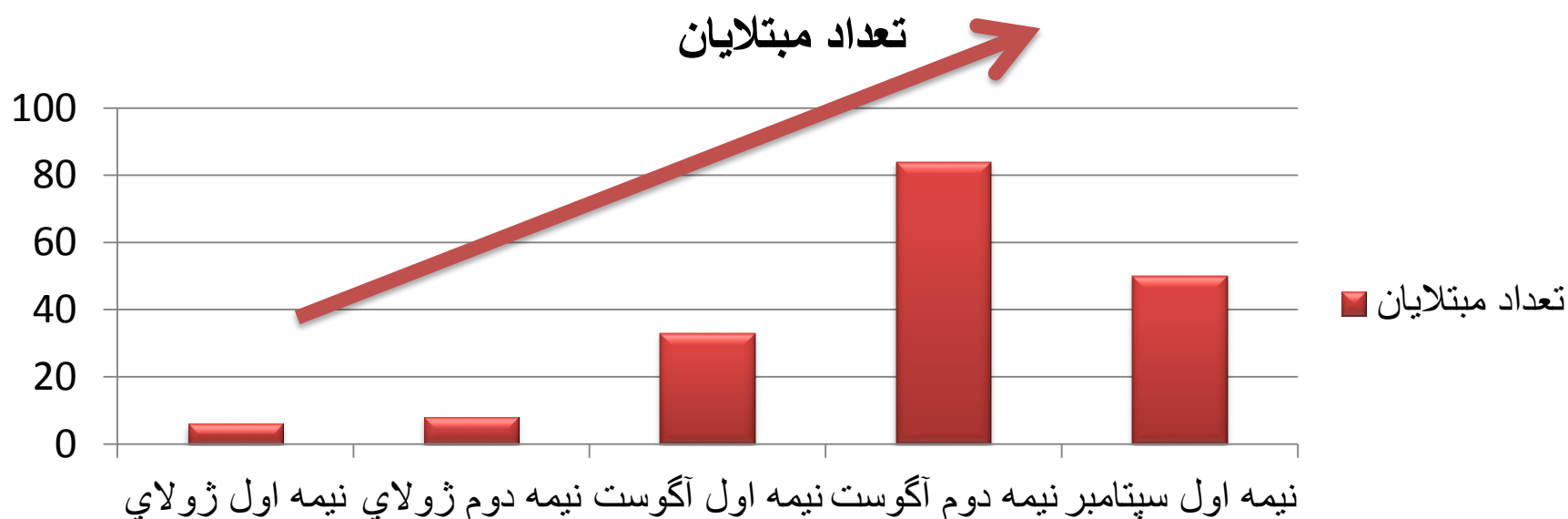

✓ طغیان اخیر عربستان عموماً به بیمارستان ملک عبدالعزیز ریاض (۲ بیمارستان نظامی) ارتباط داده می شود اما موارد ابتلا از بسیاری شهرهای دیگر نیز گزارش شده است

گسترش بیماری در عربستان در زمان نزدیک به حج ۱۳۹۴

✓ در عرض ۴۰ روز گذشته بیش از ۱۶۰ نفر در عربستان به MERS مبتلا شدند (حدود ۱۰ برابر انتظار)

✓ طغیان در شهرهای مدینه منوره و جدّه:
✓ در طی هفته گذشته ۶ نفر در شهر مدینه به این بیماری مبتلا شده اند

انتقاد شدید سازمان جهانی بهداشت بر عملکرد عربستان

در دهمین جلسه کمیته فوریتی WHO نحوه ثبت
موارد، کم شماری و گزارش دهی عربستان مورد
انتقاد تند قرار گرفت:

موارد مثبت بدون علامت خود را گزارش ننموده است
و آمار واقعی عربستان بیشتر از آماری است که تا
کنون گزارش نموده است

سونامی خسارات طغیان کوروناویروس مرس

(تجربه کره جنوبی)

بزرگترین طغیان خارج از عربستان سعودی:

– با بازگشت یک تاجر کره ای از عربستان، بحرین، قطر و امارات متحده عربی به سئول

• چرخه بزرگ انتقال بیمارستانی در سئول:

• تعلیق نسبی ۷۷ بیمارستان و تعطیلی ۲ مرکز درمانی بزرگ سونگتاک و Samsung

در طی یکماه:

✓ بیش از ۱۰۰ هزار پرواز توریستی تجاری کنسل شد (۹۰۰)

✓ تعطیلی مدارس؛ نگرانی و وحشت عمومی

✓ قرنطینه و پایش بیش از ۱۶۰۰۰ نفر

✓ خسارت اقتصادی بسیار سنگین (یادآور خسارت ۴۰ میلیارد دلاری سارس در

سطح جهان)

✓ زمینه قوی اقتصادی و تجربه قبلی سارس در جهان برای کره نجات دهنده

بود و ابعاد خسارت در کشورهای با اقتصاد ضعیف تر می تواند بسیار

طغیان بیماری در کره جنوبی با ۱۸۶ بیمار و ۳۶ فوتی پایان گرفت

(فقط با یک بیمار این همه گیری آغاز شد)

بیمارستان به عنوان **تشدید کننده** انتقال بیماری (عوامل موثر در بروز طغیان بزرگ بیمارستانی)

ضعیف بودن موازین پیشگیری و کنترل عفونت در بیمارستان (مهمترین عامل)

اورژانس بزرگ و پرمراجعه بیمارستان و جمعیت متراکم (مثل همه بیمارستان های ما)

عدم شناسایی به موقع بیمار مشکوک (غفلت عمومی و پزشکان و پرستاران)

عملکرد غیرمسئولانه و بی احتیاطی کادر درمان و انتقال بیماری به سایر بیماران و ملاقات کنندگان

تعبیر WHO از واقعه کره جنوبی: زنگ هشدار برای سایر کشورهای چهار

این ویروس می تواند بدون سروصدا و موزیانه باعث طغیانهای بسیار بزرگ شود

مسافران عموماً در دوره بدون علامت بیماری خود وارد کشور می شوند و ویروس
MERS می تواند در مراکز پرجمعیت و شلوغ و تجمعات انسانی متراکم (مسجد، حسینیه،
...) منتشر گردد

امسال احتمال انتقال بیماری توسط حجاج بالاتر می باشد و در کشورهایی که کنترل عفونت
ضعیف تری در بیمارستان ها دارند امکان بروز طغیان بیمارستانی بیشتر است.

آماده باش کشور عربستان برای ایام حج

✓ ۳ آزمایشگاه در مکه و ۴ آزمایشگاه در مدینه از طرف عربستان برای تشخیص در عرض ۸ ساعت مجهز شده اند.

✓ کشتار شتر در مراسم حج
امسال در عربستان ممنوع شد.

اقدامات انجام شده تا کنون در برابر بیماری

MERS

- **تهیه دستورالعمل کشوری** برای عملکرد یکپارچه و منسجم در جهت شناسایی زودهنگام بیماران و انتقال به بیمارستان منتخب و بستری در اتاق ایزوله فشار منفی
- **افزایش تعداد اتاق های ایزوله تنفسی** دارای فشار منفی کشور به عنوان یک فضای امن جهت بستری و اقدام استراتژیک در حفظ امنیت کشور
- **تقویت پایگاه های مراقبت بهداشتی مرزی در فرودگاه** بمنظور اجرا مراقبت بهداشتی دقیق و همه جانبه مرزی در 19 فرودگاه دارای پرواز حج
- **برگزاری کارگاه های آموزشی** و دوره های متعدد آموزش پزشکان و پرستاران و کادر اورژانس پیش بیمارستانی در سراسر کشور
- **آماده باش کامل و تقویت آزمایشگاه مرجع ملی** ویروس شناسی
- **توزیع اقلام متنوع آموزشی بروشور، پمفلت** و پوستر برای عموم و توزیع در تمام دانشگاه های کشور (مراکز بهداشت، فرودگاه ها، بیمارستان ها و ...)
- **ایجاد و تقویت فضاهای ایزوله تنفسی** در مراکز درمانی ؛ تریاژ تنفسی اورژانس ؛ تقویت موازین کنترل عفونت در سطح کشور، برنامه ریزی تریاژ اورژانسی بخشهای مراقبت ویژه ونحوه گزارش دهی
- **همکاری نزدیک با سازمان دامپزشکی** در مراقبت ویروس شناختی شترهای بومی و قاچاق از نظر آلودگی به کورونایروس MERS

اقدامات انجام شده تا کنون در برابر بیماری MERS

- **کلاس های آموزشی جهت عموم زائران** و تیم های تخصصی بهداشت درمان در هیات پزشکی حج سازمان هلال احمر در تمام شهرستان ها قبل از اعزام – برقراری کلاس آموزشی برای مدیران کاروان ها و خادمین قبل از اعزام
- **برقراری نظام مراقبت بیماری های حاد تنفسی** در سطح کشور (مراقبت سندر میک)
- جلسات متعدد کمیته کشوری با حضور سایر مسئولان و ذینفعان: مسئولین سازمان حج و زیارت، سازمان هواپیمایی، سازمان دامپزشک، ...
- **گرفتن رابط بهداشتی از بین زائرین** و تقویت آموزش زائرین
- **اجرای مراقبت فرامرزی** در مکه و مدینه با اعزام دوتیم تخصصی مرکز مدیریت بیماری های واگیر متشکل از دونفر پزشک متخصص عفونی و دونفر کارشناس مبارزه با بیماریهای واگیر
- **تداوم آموزش زائران، مدیران کاروان، روحانیون و پزشکان در مکه و مدینه** توسط تیم منتخب مرکز مدیریت بیماریهای
- **آموزش کادر پرواز سازمان هواپیمایی و هیات پزشکی حج هلال احمر** در جهت تقویت شناسایی زودهنگام موارد مشکوک احتمالی در زمان بازگشت
- **آگاه سازی و اطلاع رسانی (عمومی-تخصصی)**

تجربه طغیان کوروناویروس در ایران

- سال گذشته و پیش از کره جنوبی در جمهوری اسلامی ایران (استان کرمان) طغیان بیمارستانی کوروناویروس MERS رخ داد که با تلاش همکاران ملی و دانشگاه علوم پزشکی کرمان نهایتاً، با 5 مورد ابتلا و 2 مورد فوت بیمار طغیان کنترل شده و به پایان رسید.

احتمال بروز طغیان مجدد بیماری MERS در کشور

علل بالا بودن احتمال گسترش بیماری MERS در کشور:

- طغیان اخیر عربستان در نزدیک ترین زمان و مکان ممکن به ایام حج در جریان است (احتمال گسترش بیماری برای تمام کشورهای مسلمان نسبت به سال قبل بیشتر شده است)
- تعداد زائران سالمند و افراد گروه پرخطر بسیار زیاد است
- آمادگی بیمارستان ها برای مواجهه با طغیانهای بزرگ این ویروس مطلوب نیست
- همکاری برون بخشی جهت اقدامات بهداشتی تخصصی کاهنده خطر (مراقبت فرامرزی) در حج امسال نسبت به سال قبل ضعیف تر بوده است

